

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2017)0288

Kršenje ljudskih prava u kontekstu ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti, uključujući genocid

Rezolucija Europskog parlamenta od 4. srpnja 2017. o kršenjima ljudskih prava u kontekstu ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti, uključujući genocid (2016/2239(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida od 9. prosinca 1948.,
- uzimajući u obzir glavu VII. Povelje Ujedinjenih naroda o djelovanju u slučaju prijetnje miru, narušenja mira i čina agresije,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja od 10. prosinca 1984.,
- uzimajući u obzir članak 18. Opće deklaracije o ljudskim pravima, članak 18. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Deklaraciju o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjeroispovijesti ili uvjerenja i smjernice EU-a o promicanju i zaštiti slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325 o ženama, miru i sigurnosti od 31. listopada 2000.,
- uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda od 17. srpnja 1998., koji je stupio na snagu 1. srpnja 2002.,
- uzimajući u obzir izmjene Rimskog statuta iz Kampale, koje je revizijska konferencija usvojila u lipnju 2010. u Kampali, u Ugandi,
- uzimajući u obzir Analitički okvir Ujedinjenih naroda za najteže zločine koji je sastavio Ured posebnog savjetnika UN-a za sprečavanje genocida i posebnog savjetnika za odgovornost za pružanje zaštite,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 15. ožujka 2015. o stanju ljudskih prava u Iraku s obzirom na zlostavljanja koja je počinila takozvana Islamska država Iraka i Levanta i s njom povezane skupine,

- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a A/71/L.48 iz prosinca 2016., kojom se uspostavlja međunarodni, nepristrani i neovisni mehanizam za pomoć u istrazi i kaznenom progonu odgovornih za najteže zločine prema međunarodnom pravu počinjene u Sirijskoj Arapskoj Republici od ožujka 2011.,
- uzimajući u obzir izvješće posebne istrage o događajima u Alepu koju vodi međunarodna istražna komisija o Sirijskoj Arapskoj Republici od 1. ožujka 2017.,
- uzimajući u obzir Zajedničko stajalište Vijeća 2001/443/ZVSP od 11. lipnja 2001. o Međunarodnom kaznenom sudu¹,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2002/494/PUP od 13. lipnja 2002. o osnivanju Europske mreže kontaktnih točaka u vezi s osobama odgovornima za genocid, zločine protiv čovječnosti i ratne zločine²,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2003/335/PUP od 8. svibnja 2003. o istrazi i progonu počinitelja genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina³,
- uzimajući u obzir Zajedničko stajalište Vijeća 2003/444/ZVSP od 16. lipnja 2003. o Međunarodnom kaznenom sudu⁴,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o promicanju usklađenosti s međunarodnim humanitarnim pravom,
- uzimajući u obzir sporazum između Međunarodnog kaznenog suda i Europske unije o suradnji i pomoći⁵,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2011/168/ZVSP od 21. ožujka 2011. o Međunarodnom kaznenom sudu⁶,
- uzimajući u obzir zajednički radni dokument službi Komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o unapređenju načela komplementarnosti (SWD(2013)0026),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 12. svibnja 2014. o sveobuhvatnom pristupu EU-a,
- uzimajući u obzir Strategiju za Mrežu kontaktnih točaka EU-a u vezi s genocidom s ciljem suzbijanja nekažnjavanja zločina genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina unutar Europske unije i njezinih država članica, donesenu 30. listopada 2014.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 16. studenoga 2015. o podršci EU-a tranzicijskom pravosuđu,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 23. svibnja 2016. o regionalnoj strategiji EU-a za

¹ SL L 155, 12.6.2001., str. 19.

² SL L 167, 26.6.2002., str. 1.

³ SL L 118, 14.5.2003., str. 12.

⁴ SL L 150, 18.6.2003., str. 67.

⁵ SL L 115, 28.4.2006., str. 49.

⁶ SL L 76, 22.3.2011., str. 56.

Siriju i Irak, kao i za prijetnju koju predstavlja Daiš,

- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 9. prosinca 2016. povodom Međunarodnog dana sjećanja na žrtve genocida i njihova dostojanstva i sprečavanja tog zločina,
 - uzimajući u obzir Akcijski plan Europske unije za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2015. – 2019.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. studenoga 2011. o podršci EU-a Međunarodnom kaznenom sudu: suočavanje s izazovima i prevladavanje poteškoća¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. srpnja 2014. o zločinu agresije²,
 - uzimajući u obzir svoje rezolucije od 8. listopada 2015. o masovnom raseljavanju djece u Nigeriji kao posljedici napada skupine Boko Haram³ i od 17. srpnja 2014. o Nigeriji – najnoviji napadi skupine Boko Haram⁴,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2015. o pripremama za Svjetski humanitarni sastanak na vrhu: izazovi i mogućnosti za pružanje humanitarne pomoći⁵,
 - uzimajući u obzir svoje rezolucije od 24. studenoga 2016. o stanju u Siriji⁶, 27. listopada 2016. o stanju u sjevernom Iraku/Mosulu⁷, od 4. veljače 2016. o sustavnom masovnom ubijanju vjerskih manjina koje provodi tzv. Islamska država⁸ i od 11. lipnja 2015. o Siriji: stanje u Palmiri i slučaj Mazena Darviša⁹,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za ženska prava i jednakost spolova (A8-0222/2017),
- A. budući da su zločin genocida, zločini protiv čovječnosti i ratni zločini, poznati i kao „najteži zločini”, ujedno najozbiljniji zločini protiv čovječanstva i razlog za zabrinutost čitave međunarodne zajednice; budući da su ti zločini duboko potresli čovječanstvo;
- B. budući da je dužnost međunarodne zajednice spriječiti počinjenje takvih zločina; budući da, dođe li do tih zločina, oni ne smiju ostati nekažnjeni i njihov se stvarni, pravedni i brzi kazneni progon mora zajamčiti na nacionalnoj i međunarodnoj razini te u skladu s načelom komplementarnosti;
- C. budući da odgovornost, pravda, vladavina prava i borba protiv nekažnjavanja čine osnovne elemente na kojima se temelje naponi za uspostavu mira i rješavanje sukoba,

¹ SL C 153E, 31.5.2013., str. 115.

² SL C 224, 21.6.2016., str. 31.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0344.

⁴ SL C 224, 21.6.2016., str. 10.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0459.

⁶ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0449.

⁷ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0422.

⁸ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0051.

⁹ SL C 407, 4.11.2016., str. 61.

pomirenje i obnovu;

- D. budući da se istinsko pomirenje može temeljiti jedino na istini i pravdi;
- E. budući da žrtve tih zločina imaju pravo na pravni lijek i odštetu te budući da bi izbjeglice koje su žrtve najtežih zločina trebale primiti punu potporu međunarodne zajednice; budući da je u tom kontekstu važno uzeti u obzir rodnu perspektivu vodeći računa o posebnim potrebama žena i djevojčica u izbjegličkim kampovima, tijekom repatrijacije i preseljenja, rehabilitacije i u obnovi nakon sukoba;
- F. budući da Međunarodni kazneni sud ima ključnu ulogu u borbi protiv nekažnjavanja i ponovnoj uspostavi mira te u osiguravanju pravde za žrtve;
- G. budući da sustav odšteta za žrtve zločina u nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda čini taj sud jedinstvenom pravosudnom institucijom na međunarodnoj razini;
- H. budući da je univerzalno pristupanje Rimskom statutu neophodno za potpunu djelotvornost Međunarodnog kaznenog suda; budući da su 124 zemlje, uključujući sve države članice EU-a, ratificirale Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda;
- I. budući da su izmjene Rimskog statuta iz Kampale o zločinu agresije, koji se smatra najtežim i najopasnijim oblikom nezakonite upotrebe sile, ratificirale 34 države, što znači da je dosegnut broj od 30 ratifikacija koje su potrebne za njegovo aktiviranje i otvorena mogućnost za to da Skupština država stranaka nakon 1. siječnja 2017. prihvati aktiviranje nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda utemeljene na ugovoru, a u vezi s agresijom;
- J. budući da je u studenome 2016. Rusija odlučila povući svoj potpis iz Rimskog statuta; budući da su u listopadu 2016. Južna Afrika, Gambija i Burundi također najavili svoje povlačenje; budući da je Afrička unija 31. siječnja 2017. usvojila neobvezujuću rezoluciju koja uključuje strategiju o povlačenju iz Međunarodnog kaznenog suda i u kojoj se države članice Afričke unije pozivaju da razmotre provedbu preporuka iz te rezolucije; budući da je Gambija u veljači, a Južna Afrika u ožujku 2017., obznanila da će opozvati svoju odluku o povlačenju iz Rimskog statuta;
- K. budući da je suradnja između država stranaka Rimskog statuta i suradnja s regionalnim organizacijama od iznimne važnosti, osobito u situacijama u kojima se nadležnost Međunarodnog kaznenog suda osporava;
- L. budući da Međunarodni kazneni sud trenutačno provodi deset istraga u devet zemalja (Gruzija, Mali, Côte d'Ivoire, Libija, Kenija, Sudan (Darfur), Uganda, Demokratska Republika Kongo i Srednjoafrička Republika (dvije istrage));
- M. budući da Međunarodni kazneni sud u skladu s načelom komplementarnosti, kao što je utvrđeno u Rimskom statutu, djeluje samo onda kada nacionalni sudovi ne mogu ili nemaju stvarnu namjeru provesti istragu i kazneni progon najtežih zločina, što znači da države članice zadržavaju primarnu odgovornost za to da se privedu pravdi navodni počinitelji najtežih zločina koji izazivaju zabrinutost na međunarodnoj razini;
- N. budući da su države članice u Zajedničkom stajalištu Vijeća 2001/443/ZVSP od 11. lipnja 2001. o Međunarodnom kaznenom sudu izjavile da se zločini u nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda tiču svih država članica, koje su odlučne surađivati ne bi

li se takvi zločini spriječili i nekažnjavanju njihovih počinitelja stalo na kraj;

- O. budući da su EU i njegove države članice nepokolebljivi saveznici Međunarodnog kaznenog suda od njegova začetka, te mu pružaju postojanu političku, diplomatsku, financijsku i logističku podršku, uključujući promicanje univerzalnosti i obranu integriteta sustava Rimskog statuta;
- P. budući da su se EU i njegove države članice obvezali Međunarodnom odboru Crvenoga križa (ICRC) da će snažno poduprijeti uspostavljanje učinkovitog mehanizma za jačanje sukladnosti s međunarodnim humanitarnim pravom; budući da je Parlament zatražio od potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice da izvijesti o ciljevima i strategiji razvijenoj za ispunjavanje te obveze;
- Q. budući da su za vrijeme ratova koji su se dogodili između 1991. i 1995. na teritoriju zemalja koje su činile Jugoslaviju počinjeni brojni najteži zločini;
- R. budući da sudski postupci za najteže zločine počinjene u ratovima od 1991. do 1995. na teritoriju zemalja koje su činile Jugoslaviju napreduju vrlo sporo;
- S. budući da je Sirija 1955. pristupila Konvenciji o genocidu, a 2004. Konvenciji o mučenju;
- T. budući da je u svojoj Rezoluciji od 27. listopada 2016. Parlament podsjetio da kršenja ljudskih prava koje je počinio „IDIS/Daiš” uključuju genocid;
- U. budući da se u nekoliko izvješća UN-a, uključujući izvješća Nezavisne međunarodne istražne komisije o Sirijskoj Arapskoj Republici, posebnog savjetnika glavnog tajnika UN-a za sprečavanje genocida, posebnog savjetnika glavnog tajnika UN-a za odgovornost za pružanje zaštite, posebnog izvjestitelja za manjinska pitanja i Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava, te izvore iz nevladinih organizacija, navodi da se djela koja su počinile sve strane uključene u sukob mogu smatrati najtežim zločinima i da su sve strane počinile ratne zločine tijekom borbi za Alep u prosincu 2016.;
- V. budući da je Međunarodni kazneni sud izjavio da postoji opravdana sumnja da je Boko Haram u Nigeriji počinio zločine protiv čovječnosti iz članka 7. Statuta, uključujući ubojstva i progon;
- W. budući da je zbog stotina pogubljenja u Burundiju od travnja 2015. u izvješću o neovisnoj istrazi UN-a o Burundiju zaključeno da bi velik broj osoba trebalo kazneno goniti zbog navodnih zločina protiv čovječnosti;
- X. budući da su organizacije civilnog društva, međunarodni odvjetnici i nevladine organizacije upozorili da bi se događaji koji su se zbili u Burundiju krajem 2016. mogli smatrati genocidom;
- Y. budući da su međunarodni propisi o ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti obvezujući čak i za nedržavne aktere i osobe koje djeluju u ime ili u okviru nedržavnih organizacija; budući da bi se to trebalo čak i više naglašavati, osobito u današnje doba, kada su nedržavni akteri sve više prisutni u ratnim scenarijima te promiču i izvršavaju takve ozbiljne zločine;

- Z. budući da pod određenim uvjetima države također mogu snositi odgovornost za kršenja obveza iz međunarodnih ugovora i konvencija pod nadležnošću Međunarodnog suda, uključujući Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1984. i Konvenciju o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948.;
- AA. budući da Međunarodni sud ima mogućnost utvrđivanja odgovornosti države;
- AB. budući da sve strane u sukobu koriste silovanje i seksualno nasilje kao ratnu taktiku u svrhu zastrašivanja i ponižavanja neprijatelja; budući da se, štoviše, broj slučajeva rodno uvjetovanog nasilja i seksualnog zlostavljanja drastično povećava za vrijeme sukoba;
- AC. budući da se nasilje nad ženama tijekom i nakon sukoba može smatrati nastavkom diskriminacije koja se nad ženama provodi u mirnodopskom razdoblju; budući da sukob pogoršava postojeće obrasce diskriminacije na temelju spola, kao i povijesno nejednak odnos moći između muškaraca i žena, te se tijekom sukoba za žene i djevojčice povećava rizik od seksualnog, fizičkog i psihičkog nasilja;
1. podsjeća na obvezu EU-a da na međunarodnoj sceni djeluje u ime načela koja su nadahnula njegovo stvaranje, kao što su demokracija, vladavina prava te poštovanje ljudskih prava, te u korist načela Povelje UN-a Ujedinjenih naroda i međunarodnog prava; podsjeća da bi u tom kontekstu trebalo biti od ključne važnosti za EU hvatanje u koštac s teškim kršenjima ljudskih prava koja dosežu razinu zločina protiv čovječnosti i genocida i teških povreda međunarodnog humanitarnog prava koje dosežu razinu ratnih zločina, kao i pozivanje na odgovornost njihovih počinitelja;
 2. poziva EU i njegove države članice da iskoriste svu svoju političku težinu kako bi spriječili svaku radnju koja bi se mogla smatrati najtežim zločinom te u slučajevima takvih zločina na njih odgovorili na učinkovit i usklađen način i upotrijebili sva potrebna sredstva radi privođenja svih odgovornih osoba pravdi, te pružali pomoć žrtvama i potporu procesima stabilizacije i pomirenja;

Nužnost stavljanja naglaska na sprečavanje najtežih zločina

3. apelira na ugovorne stranke Konvencije UN-a o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948., četiriju Ženevskih konvencija iz 1949., Konvencije protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1984. i ostalih relevantnih međunarodnih sporazuma, uključujući države članice EU-a, da, kao što su se i obvezale, poduzmu sve potrebne mjere radi sprečavanja počinjenja najtežih zločina na svojim državnim područjima, u svojoj nadležnosti ili od strane svojih državljana; poziva sve države koje još nisu ratificirale te konvencije da to učine;
4. ističe da međunarodna zajednica treba hitno pojačati svoje napore u praćenju i rješavanju svih sukoba ili potencijalnih sukoba koji mogu dovesti do radnji koje bi se mogle smatrati najtežim zločinima;
5. poziva međunarodnu zajednicu da uspostavi instrumente kojima bi se na najmanju moguću mjeru smanjilo vrijeme između upozorenja i odgovora u cilju sprečavanja izbijanja, ponovnog izbijanja i eskalacije nasilnih sukoba, kao što je sustav ranog upozoravanja EU-a;

6. poziva EU da intenzivira napore u izradi dosljednog i učinkovitog pristupa za identificiranje kriza ili sukoba u kojima bi moglo doći do počinjenja najtežih zločina, te za pružanje pravovremenog odgovora na njih; posebno ističe važnost i nužnost stvarne razmjene informacija i koordinacije preventivnih djelovanja između institucija EU-a, uključujući delegacije EU-a te misije i operacije u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), te država članica i njihovih diplomatskih predstavništva; pozdravlja u tom kontekstu novu inicijativu Komisije za Bijelu knjigu koja bi dovela do djelotvornijeg vanjskog djelovanja EU-a; ističe važnost civilnih misija i operacija u okviru ZSOP-a koje se provode nakon sukoba kako bi se podržala pomirba u trećim zemljama, posebno onima koje su bile poprište zločina protiv čovječnosti;
7. smatra da bi EU u svoj sveobuhvatni pristup za vanjske sukobe i krize trebao integrirati potrebne alate za identificiranje i sprečavanje najtežih zločina u ranoj fazi; skreće pozornost na Analitički okvir Ujedinjenih naroda za najteže zločine koji je sastavio Ured posebnog savjetnika UN-a za sprečavanje genocida i posebnog savjetnika UN-a za odgovornost za pružanje zaštite; smatra da se EU i države članice trebaju uvijek čvrsto postaviti u slučajevima u kojima se počinjenje najtežih zločina čini neminovnim te iskoristiti sve mirnodopske instrumente koji su im na raspolaganju, kao što su bilateralni odnosi, multilateralni forumi i javna diplomacija;
8. apelira na potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu da nastavi sa suradnjom s osobljem delegacija EU-a i veleposlanstava država članica, kao i civilnih i vojnih misija, u području međunarodnih ljudskih prava, humanitarnog i kaznenog prava, kao i s njihovim osposobljavanjem, uključujući sposobnost za utvrđivanje potencijalnih situacija koje podrazumijevaju ratne zločine, zločine protiv čovječnosti, genocid i teška kršenja međunarodnoga humanitarnog prava, među ostalim redovitom komunikacijom s lokalnim civilnim društvom; da zajamči da se posebni predstavnici EU-a pridržavaju načela odgovornosti za pružanje zaštite kad god je to potrebno te da proširi ovlasti posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava kako bi se uključila pitanja povezana s načelom odgovornosti za pružanje zaštite; da dodatno podupre kontaktnu točku EU-a za odgovornost za pružanje zaštite u okviru Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) s obzirom na postojeće strukture i resurse, čija će zadaća u prvom redu biti razvijanje svijesti o posljedicama načela odgovornosti za pružanje zaštite i osiguravanje pravovremenog protoka informacija među svim uključenim akterima u situacijama koje izazivaju zabrinutost, ali i poticanje uspostave nacionalnih kontaktnih točaka za načelo odgovornosti za pružanje zaštite u državama članicama te da dodatno profesionalizira i ojača preventivnu diplomaciju i posredovanje;
9. ističe da zemlje i regije kojima prijete sukobi moraju imati osposobljene i pouzdane sigurnosne snage; poziva EU i države članice da ulože dodatne napore kako bi razvili programe izgradnje kapaciteta za sigurnosni sektor kao i platforme za promicanje kulture poštovanja ljudskih prava i ustava, te integriteta i javnih usluga među lokalnim sigurnosnim i vojnim snagama;
10. naglašava da je za sprečavanje genocida i zločina protiv čovječnosti neophodno rješavanje temeljnih uzroka nasilja i sukoba, čime se doprinosi stvaranju miroljubivih i demokratskih uvjeta, osiguravanju poštovanja ljudskih prava, uključujući zaštitu žena, mladih, manjina, maloljetnika i pripadnika zajednice LGBTI, te potiče međuvjerski i međukulturni dijalog;
11. poziva na to da se na međunarodnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini osmisle obrazovni

i kulturni programi kojima se promiče razumijevanje uzroka i posljedica najtežih zločina na čovječanstvo, kao i razvijanje svijesti o potrebi i važnosti gajenja mira, promicanja ljudskih prava i međuvjerske tolerancije te kaznenog progona i istrage svih takvih zločina; u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da je ove godine prvi put organiziran Dan EU-a protiv nekažnjavanja genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina;

Potporna istragama i kaznenom progonu zločina genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina

12. ponavlja svoju punu potporu Međunarodnom kaznenom sudu, Rimskom statutu, Uredu tužitelja, tužiteljevim ovlastima *proprio motu* i napretku u pokretanju novih istraga, što je ključno sredstvo u borbi protiv nekažnjavanja najtežih zločina;
13. pozdravlja sastanak predstavnika Međunarodnog kaznenog suda i EU-a koji se održao u Bruxellesu 6. srpnja 2016. u okviru priprema za drugi okrugli stol EU-a i Međunarodnog kaznenog suda, kako bi se relevantnom osoblju tog suda i europskih institucija omogućilo da utvrde zajednička područja interesa, razmijene informacije o relevantnim aktivnostima i osiguraju bolju suradnju između tih dviju strana;
14. potvrđuje da je očuvanje neovisnosti Međunarodnog kaznenog suda ključno ne samo kako bi se osigurala njegova potpuna djelotvornost, nego i kako bi se promicala univerzalnost Rimskog statuta;
15. upozorava da se izvršavanje pravde ne može temeljiti na ravnoteži između pravde i bilo kakvih političkih stajališta jer se takvom ravnotežom napori za pomirenjem ne bi poduprli, već umanjili;
16. potvrđuje da je od najveće važnosti univerzalno pristupanje Rimskom statutu Međunarodnog kaznenog suda; poziva države koje to još nisu učinile da ratificiraju Rimski statut i Sporazum o povlasticama i imunitetima Suda i izmjene Rimskog statuta usvojene u Kampali kako bi tim činom pružile potporu pozivanju na odgovornost i pomirenju kao uporištima za sprečavanje budućih najtežih zločina; podjednako potvrđuje presudnu važnost integriteta Rimskog statuta;
17. s velikim žaljenjem prima na znanje nedavne najave nekih zemalja o povlačenju iz Rimskog statuta, što predstavlja problem u pogledu pristupa pravdi za žrtve i što treba čvrsto osuditi; pozdravlja činjenicu da su i Gambija i Južna Afrika opozvale svoje obavijesti o povlačenju; snažno poziva posljednju preostalu zemlju da preispita svoju odluku; nadalje poziva EU da poduzme sve potrebne korake kako bi se osiguralo da ne dođe do povlačenja, među ostalim kroz suradnju s Afričkom unijom; pozdravlja činjenicu da se Skupština država stranaka Međunarodnog kaznenog suda složila da će razmotriti predložene izmjene Rimskog statuta kako bi se uzela u obzir zabrinutost koju je Afrička unija iznijela tijekom svog posebnog sastanka na vrhu;
18. poziva četiri države potpisnice koje su obavijestile glavnog tajnika UN-a da više ne namjeravaju biti stranke Rimskog statuta da preispitaju svoje odluke; nadalje napominje da tri stalne članice Vijeća sigurnosti UN-a nisu potpisnice Rimskog statuta;
19. poziva nadalje sve države stranke Međunarodnog kaznenog suda da ulože dodatni trud u promicanje univerzalnog pristupanja Međunarodnom kaznenom sudu i Sporazumu o

povlasticama i imunitetima Suda; smatra da bi Komisija i ESVD, zajedno s državama članicama, trebali ustrajati u poticanju trećih zemalja na ratifikaciju i provedbu Rimskog statuta i Sporazuma o povlasticama i imunitetima Suda te provesti ocjenu rezultata koje je EU postigao u tom pogledu;

20. ističe važnost osiguravanja dostatnih financijskih doprinosa za Sud kako bi mogao učinkovito funkcionirati, bilo u obliku doprinosa država stranaka ili preko mehanizama financiranja EU-a kao što su Europski instrument za demokraciju i ljudska prava ili Europski razvojni fond, pri čemu se posebna pozornost pridaje financiranju za aktere civilnog društva koji rade na promicanju međunarodnog kaznenog pravosuđa i pitanja povezanih s Međunarodnim kaznenim sudom;
21. pozdravlja dragocjenu pomoć koju organizacije civilnog društva pružaju Sudu; zabrinut je zbog dojava o prijetnjama i zastrašivanju nekih organizacija civilnog društva koje surađuju sa Sudom; poziva na poduzimanje svih potrebnih mjera radi osiguravanja sigurnog okruženja za organizacije civilnog društva da rade i surađuju sa Sudom i da se rješavaju sve prijetnje i zastrašivanja usmjerena prema njima u tom pogledu;
22. konstatira da je postignut napredak u provedbi Akcijskog plana od 12. srpnja 2011. za praćenje izvršenja Odluke Vijeća od 21. ožujka 2011. o Međunarodnom kaznenom sudu; poziva na to da se izvrši evaluacija provedbe Akcijskog plana kako bi se utvrdila moguća područja u kojima bi se učinkovitost djelovanja EU-a mogla poboljšati, pa i kada je riječ o promicanju integriteta i neovisnosti Suda;
23. apelira na sve države koje su ratificirale Rimski statut da u potpunosti surađuju s Međunarodnim kaznenim sudom kako bi se provele istrage o osobama odgovornima za ozbiljne međunarodne zločine i kako bi ih se privelo pravdi, da poštuju autoritet Međunarodnog kaznenog suda te da u potpunosti provode njegove odluke;
24. snažno potiče EU i njegove države članice da upotrijebe sve diplomatske instrumente kojima raspolažu radi podupiranja stvarne suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom, naročito u vezi s programima zaštite svjedoka i izvršenjem neriješenih uhidbenih naloga, a posebno s obzirom na 13 osumnjičenih koji su u bijegu; poziva Komisiju, ESVD i Vijeće da postignu dogovor o donošenju konkretnih mjera za reagiranje na slučajeve nesurađivanja s Međunarodnim kaznenim sudom, uz političke izjave;
25. poziva EU i njegove države članice da iskoriste sva sredstva, uključujući mogućnost sankcija, u pogledu trećih zemalja, posebno u slučaju onih zemalja u kojima postoje situacije pod istragom Međunarodnog kaznenog suda i zemalja koje su podvrgnute preliminarnom ispitivanju Međunarodnog kaznenog suda, kako bi se potaknula njihova politička volja da u potpunosti surađuju i podupri njihovi kapaciteti za pokretanje nacionalnih sudskih postupaka za najteže zločine; također poziva EU i njegove države članice da pruže potpunu podršku tim zemljama kako bi im se olakšalo poštovanje uvjeta Međunarodnog kaznenog suda; poziva države članice da se u potpunosti pridržavaju Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008.;
26. smatra da bi se žrtvama najtežih zločina trebao pružiti pristup djelotvornim i provedivim pravnim lijekovima i odštetama; ističe posebnu ulogu žrtava i svjedoka u postupcima na Sudu i potrebu za posebnim mjerama kojima bi se zajamčila njihova sigurnost i stvarno sudjelovanje u skladu s Rimskim statutom; poziva EU i njegove države članice da zadrže prava žrtava u središtu svih aktivnosti u borbi protiv

nekažnjavanja te da dobrovoljno sudjeluju u uzajamnom fondu Međunarodnog kaznenog suda namijenjenog za žrtve;

27. poziva ESVD da zajamči da se odgovornost za najteže zločine i potpora Međunarodnom kaznenom sudu uvrste u prioritete vanjske politike EU-a, pa i u okviru procesa proširenja, tako što će se sustavno voditi računa o borbi protiv nekažnjavanja; u tom kontekstu naglašava važnu ulogu parlamentaraca u promicanju Međunarodnog kaznenog suda i borbe protiv nekažnjavanja, između ostalog međuparlamentarnom suradnjom;
28. poziva države članice da se pobrinu da koordinacija i suradnja s Međunarodnim kaznenim sudom budu sadržane u mandatu regionalnih posebnih predstavnika EU-a; ponovno poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu da imenuje posebnog predstavnika EU-a za međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravosuđe s mandatom da svim vanjskim politikama EU-a promiče, obuhvati i zastupa iskazanu predanost EU-a borbi protiv nekažnjavanja te Međunarodnom kaznenom sudu;
29. ističe ključnu ulogu Europskog parlamenta u praćenju djelovanja EU-a u tom pogledu; pozdravlja to što je u godišnje izvješće Parlamenta o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu uvršten dio o borbi protiv nekažnjavanja i o Međunarodnom kaznenom sudu te isto predlaže da Parlament ima proaktivniju ulogu tako što će promicati i uvoditi borbu protiv nekažnjavanja i pitanje Međunarodnog kaznenog suda u sve politike i institucije EU-a, a osobito u rad odbora Europskog parlamenta koji su odgovorni za vanjske politike Unije i izaslanstava Europskog parlamenta za treće zemlje;
30. naglašava da načelo komplementarnosti Međunarodnog kaznenog suda podrazumijeva primarnu odgovornost država stranaka za istragu i kazneni progon najtežih zločina; izražava zabrinutost zbog činjenice da nisu sve države članice EU-a u svojim zakonodavstvima definirale te zločine prema nacionalnom pravu, na temelju čega njihovi sudovi mogu ostvariti nadležnost; poziva EU i njegove države članice da u potpunosti iskoriste skup instrumenata za promicanje načela komplementarnosti;
31. potiče države članice da izmijene članak 83. Ugovora o funkcioniranju Europske unije radi dodavanja „najtežih zločina” na popis zločina za koje je EU nadležan;
32. snažno potiče EU da pripremi i pruži sredstva za pripremu akcijskog plana za borbu protiv nekažnjavanja u Europi za zločine prema međunarodnom pravu, uz jasna mjerila za institucije EU-a i države članice koje nastoje ojačati nacionalne istrage i kazneni progon genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina;
33. podsjeća da države, uključujući države članice EU-a, mogu pojedinačno pokrenuti postupke protiv drugih država na Međunarodnom kaznenom sudu zbog državnih kršenja obveza iz međunarodnih ugovora i konvencija, uključujući Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1984. i Konvenciju o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948.;
34. podsjeća da je Parlament oštro osudio najteže zločine koje je počinio Asadov režim u Siriji, a koje se može smatrati ozbiljnim ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti te osuđuje nekažnjavanje počinitelja takvih zločina u Siriji;
35. žali zbog sveprisutnog nepoštovanja međunarodnog humanitarnog prava te

zabrinjavajuće stope smrti civila i napada na civilnu infrastrukturu u oružanim sukobima diljem svijeta; potiče međunarodnu zajednicu da sazove međunarodnu konferenciju na kojoj bi se pripremio novi međunarodni mehanizam za praćenje i prikupljanje podataka te za javno izvješćivanje o kršenjima tijekom oružanih sukoba; ponovno zahtijeva od potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice da na godišnjoj osnovi objavi javni popis navodnih počinitelja napada na škole i bolnice kako bi se utvrdilo odgovarajuće djelovanje EU-a u cilju sprečavanja takvih napada;

36. poziva države članice da ratificiraju glavne instrumente međunarodnog humanitarnog prava i druge relevantne pravne instrumente; uviđa važnost smjernica EU-a za promicanje sukladnosti s međunarodnim humanitarnim pravom te ponovno poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu i ESVD da pojačaju provedbu, ponajprije u odnosu na ratne zločine na Bliskom istoku; poziva EU da pruži potporu inicijativama usmjerenima na širenje svijesti o međunarodnom humanitarnom pravu i dobrim praksama u njegovoj primjeni te poziva EU da djelotvorno iskoristi sve raspoložive bilateralne instrumente radi promicanja poštovanja međunarodnog humanitarnog prava među svojim partnerima, među ostalim posredstvom političkog dijaloga;
37. ističe da bi države članice trebale odbiti pružiti oružje, opremu ili financijsku ili političku podršku vladama ili nedržavnim akterima koji krše međunarodno humanitarno pravo, između ostalog počinjenjem silovanja ili drugih oblika seksualnog nasilja nad ženama i djecom;
38. nadalje poziva EU i njegove države članice da, slijedom preuzetih obveza u Akcijskom planu EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2015. – 2019., podrže proces reformi i nacionalne napore za izgradnju kapaciteta usmjerene na jačanje neovisnosti pravosuđa, tijela kaznenog progona, zatvorskih sustava i programa reparacije u trećim zemljama koje su izravno pogođene navodnim počinjenjima takvih zločina; u tom kontekstu pozdravlja Okvir EU-a za potporu tranzicijskom pravosuđu iz 2015. i iščekuje njegovu uspješnu provedbu;

Borba protiv nekažnjavanja nedržavnih aktera

39. napominje da je međunarodnim kaznenim pravom, a napose mandatom međunarodnih kaznenih sudova, jasno definirana odgovornost pojedinaca koji su pripadnici nedržavnih skupina u međunarodnim zločinima; naglašava da se ta odgovornost odnosi ne samo na te pojedince nego i na neizravne supočinitelje međunarodnih kaznenih djela; potiče sve države članice EU-a da pravdi privedu državne aktere, nedržavne aktere i pojedince odgovorne za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid;
40. naglašava da relevantna međunarodna tijela opsežno izvještavaju o nasilnim zločinima koje „IDIS/Daiš” i drugi nedržavni akteri izvršavaju nad ženama i djevojčicama te napominje da se međunarodna pravna zajednica suočava s poteškoćama u nastojanjima da utvrdi status tih zločina unutar međunarodnog kaznenopravnog okvira;
41. u tom pogledu ponavlja svoju snažnu osudu gnjusnih zločina i kršenja ljudskih prava od strane nedržavnih subjekata, kao što su Boko Haram u Nigeriji i „IDIS/Daiš” u Siriji i Iraku; zgrožen je golemim brojem počinjenih zločina, uključujući ubojstva, mučenje, silovanje, porobljavanje i seksualno ropstvo, novačenje djece vojnika, prisilna vjerska preobraćenja i sustavna ubojstva usmjerena na vjerske manjine, uključujući kršćane,

Jazide i ostale; podsjeća na to da se seksualno nasilje prema Međunarodnom kaznenom sudu može smatrati ratnim zločinom i zločinom protiv čovječnosti; smatra da bi kazneni progon počinitelja trebao biti prioritet međunarodne zajednice;

42. potiče EU i njegove države članice da se bore protiv nekažnjavanja i aktivno pružaju potporu međunarodnim naporima u svrhu privođenja pravdi članova nedržavnih skupina kao što su Boko Haram, „IDIS/Daiš” i svih drugih aktera koji su počinili zločine protiv čovječnosti; poziva na izradu jasnog pristupa za kazneni progon boraca „IDIS-a/Daiša” i njihovih pomagača, među ostalim uz pomoć stručnog znanja mreže EU-a za istragu i kazneni progon počinitelja genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina;
43. naglašava da bi EU i njegove države članice trebali podupirati kazneni progon pripadnika nedržavnih skupina kao što su „IDIS/Daiš” traženjem konsenzusa u Vijeću sigurnosti UN-a da se nadležnost nad time prenese na Međunarodni kazneni sud s obzirom na to da Sirija i Irak nisu stranke Rimskog statuta; ističe da bi EU kao drugu mogućnost trebao istražiti i na međunarodnoj razini podržati opcije za istragu i kazneni progon zločina koje je počinila bilo koja strana u sirijskom sukobu, uključujući „IDIS/Daiš”, među ostalim osnivanjem Međunarodnog kaznenog suda za Irak i Siriju;
44. izražava žaljenje zbog veta koje su Rusija i Kina kao trajne članice Vijeća sigurnosti UN-a uložile na upućivanje situacije u Siriji tužitelju Međunarodnog kaznenog suda prema glavi VII. Povelje UN-a i na usvajanje mjere za kažnjavanje Sirije zbog korištenja kemijskog oružja; poziva EU da podrži brzo djelovanje radi reformiranja funkcioniranja Vijeća sigurnosti UN-a, osobito u pogledu korištenja prava na veto te francuske inicijative o suzdržavanju od korištenja tog prava kada postoje dokazi o genocidu, ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti;
45. potiče na eventualni poziv na primjenu načela definiranih u glavi VII. Povelje UN-a u cilju poštovanja načela odgovornosti za pružanje zaštite, uvijek pod okriljem međunarodne zajednice i uz odobrenje Vijeća sigurnosti UN-a;
46. pozdravlja osnivanje Istražnog povjerenstva o Siriji od strane Vijeća za ljudska prava te uspostavu međunarodnog, nepristranog i neovisnog mehanizma od strane Opće skupštine UN-a radi pružanja pomoći u istragama teških zločina počinjenih u Siriji; ističe potrebu za uspostavom sličnog neovisnog mehanizma u Iraku te poziva sve države članice EU-a, sve strane uključene u sukob u Siriji, civilno društvo i cjelokupnu organizaciju UN-a da u potpunosti surađuju sa spomenutim mehanizmom i pruže mu sve informacije i dokumentaciju u svojem posjedu koje bi mogle doprinijeti ispunjavanju njegova mandata; zahvaljuje državama članicama EU-a koje su financijski doprinijele spomenutom mehanizmu i poziva one koje to nisu učinile da to učine;
47. poziva EU da pruži odgovarajuće financiranje organizacijama koje rade na istragama na temelju javno dostupnih izvora i digitalnom prikupljanju dokaza o ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti kako bi se osigurala odgovornost, a počinitelji priveli pravdi;
48. pozdravlja nastojanja EU-a da podrži rad Komisije za međunarodnu pravdu i odgovornost i ostalih nevladinih organizacija koje dokumentiraju najteže zločine; poziva EU da pruži izravnu potporu iračkom i sirijskom civilnom društvu u prikupljanju, očuvanju i zaštiti dokaza zločina koje su u Iraku i Siriji počinile strane uključene u sukob, uključujući „IDIS/Daiš”; poziva na prikupljanje i čuvanje dokaza, u

digitalnom ili nekom drugom obliku, o ratnim zločinima, zločinima protiv čovječnosti i genocidu koji su počinile sve strane uključene u sukob kao ključni korak u borbi protiv nekažnjavanja i temeljni prioritet; pozdravlja britansku, belgijsku i iračku inicijativu na razini UN-a (koalicija za privođenje Daiša pravdi) radi prikupljanja dokaza o zločinima „IDIS-a/Daiša” u Siriji i Iraku kako bi se olakšao njihov kazneni progon na međunarodnoj razini te poziva države članice EU-a da se pridruže toj koaliciji ili da je podupru; nadalje podupire aktivnosti u okviru Inicijative za kulturnu baštinu i njezine aktivnosti utvrđivanja činjenica u Siriji i Iraku u vezi s uništavanjem arheološke i kulturne baštine;

49. potiče EU i njegove države članice da poduzmu sve potrebne mjere kako bi djelotvorno prekinuli dotok resursa koji pristižu „IDIS-u/Daišu”, od oružja, vozila, gotovinskih prihoda do mnogih drugih vrsta imovine;
50. potiče EU da uvede sankcije protiv zemalja i vlasti koje izravno ili neizravno olakšavaju dotok resursa „IDIS-u/Daišu”, čime doprinose napredovanju njihovih terorističkih kriminalnih aktivnosti;
51. naglašava da države članice EU-a trebaju istražiti sve navode i kazneno goniti svoje državljane ili osobe pod svojom nadležnošću koji su počinili ili pokušali počiniti najteže zločine u Iraku i Siriji ili su sudjelovali u njihovom počinjenju, ili trebaju njihove slučajeve uputiti Međunarodnom kaznenom sudu u skladu s Rimskim statutom; međutim, podsjeća da kazneni progon pripadnika „IDIS-a/Daiša” u državama članicama može biti samo dopuna međunarodnoj pravdi;
52. ističe važnost Sporazuma između Međunarodnog kaznenog suda i EU-a o suradnji i pomoći; poziva države članice da primjenjuju načelo opće nadležnosti u rješavanju problema nekažnjavanja i ističe njegovu važnost za djelotvornost i dobro funkcioniranje sustava međunarodnog kaznenog pravosuđa; također poziva države članice da kazneno gone ratne zločine i zločine protiv čovječnosti u svojoj nacionalnoj nadležnosti, uključujući slučajeve kada su ti zločini počinjeni u trećim zemljama ili su ih počinili državljani trećih zemalja;
53. apelira na sve zemlje međunarodne zajednice, uključujući države članice EU-a, da aktivno rade na sprečavanju i suzbijanju radikalizacije te da poboljšaju svoje pravne sustave i sustave nadležnosti kako bi izbjegle odlazak svojih državljana i građana radi priključivanja „IDIS-u/Daišu”;

Rodna dimenzija u rješavanju problema kršenja ljudskih prava u kontekstu ratnih zločina

54. ističe ključnu potrebu za iskorjenjivanjem seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja na način da se riješi problem njegove raširene i sustavne upotrebe kao ratnog oružja protiv žena i djevojčica; apelira na sve zemlje da donesu nacionalne programe djelovanja u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325, kao i strategije za borbu protiv nasilja nad ženama te poziva na sveobuhvatnu predanost jamčenju provedbe te rezolucije; poziva na preuzimanje obveze na svjetskoj razini kako bi se od trenutka izbijanja svakog izvanrednog stanja ili krizne situacije i u razdobljima tijekom i nakon sukoba osigurala sigurnost žena i djevojčica svim raspoloživim sredstvima, kao što je pristup cjelokupnom rasponu zdravstvenih usluga povezanih sa spolnim i reproduktivnim zdravljem, uključujući zakonit i siguran pobačaj za žrtve silovanja u kontekstu rata; štoviše naglašava da žene često i nakon sukoba osjećaju fizičke, psihičke

i socioekonomske posljedice nasilja;

55. smatra da bi žene trebale imati veću ulogu u sprječavanju sukoba, promicanju ljudskih prava i demokratskoj reformi te ističe važnost sustavne uključenosti žena kao ključnog elementa mirovnog procesa i obnove nakon sukoba; potiče EU i njegove države članice da promiču uključivanje žena u mirovne procese i procese nacionalne pomirbe;
56. poziva Komisiju, države članice i nadležna međunarodna tijela da poduzmu odgovarajuće mjere, kao što su provedba vojnih disciplinarnih mjera, očuvanje načela zapovjedne odgovornosti i obuka vojnih postrojbi i mirovnog i humanitarnog osoblja o zabrani svih oblika seksualnog nasilja;
 - o
 - o
 - o
57. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku UN-a, predsjedniku Opće skupštine UN-a te vladama država članica UN-a.